

Bécsből, Pénteken, Mártzius' 17-dikén, 1820.

Spanyol Ország.

Az, a' mit Generális Mináról a' közelebbi M. Kurirban irtunk, hogy tudniillik Spanyol Országának északi részére, több más Spanyolokkal egygyütt, azon vidékeknek fellázasztására berontott légyen, fájdalom! igaz: hanem, mint az ilyen nevezetes elő-hírek mindenkor csonkák szoktak lenni, úgy azon tudósítások is, mellyeket felölle a' mult kedden kiadtunk, nagyon csonkák voltak. Nem igaz egyebek közt, pedig az ő visszamenetelének ez a' leg főbb környülállása, hogy elébb Angliába menvén onnét vezetett volna által Spanyol Országba: hanem, mint a' Gazette de France megjegyzi, Mina elfelejtkeztén arról, hogy a' Bourbonoknak mivel tartozzék, Párisból, a' hol jó idővel fogva tartózkodott, 's a' Királytól esztendőnként való penziót is kapott, egy lovas Spanyolokból, nagyobbadon az ő vezérlése alatt szolgált tisztekből álló csoportal, egyenesen jöven 's Febr. 21-dikén a' Bastan völgyébe megérkezvén, innét 24-dikben vagy 25-dikben, a' Pyreneumi hegyeken által, Spanyol Országba berontott, mint gondolják, oly célzással, hogy Guerillásokat verbuáljon össze 's az insurrekziót itt is organizálja.

Ugyan ezen Párisi Gazette ily levelet közöl Algesirásból Febr. 10-dikéről, az insurgens Generális Rigo' expedíziójáról: —“

„Ide Jan. 31-dikén délutáni 4 órakor 2500 insurgensek a' Don Rigo Raphael vezérlése alatt véletlenül beszállottak. Ezen fegyveres sereg, a' Nemzeti armáda' Első Osztályának nevezte magát. Beszállása után egy Kompania azonnal a' város' nyomtatónházához menvén, az ajtókat a' puskák' ágyával beverte, 's néhány hadi parancsolatokat 's proklamátziókat adott oda, parancsolván, hogy mindjárt nyomtassák ki. Eppen ekkor akarván a' posta útnak indulni, annak bör zsákjából a' hivatalos tudósítások kivétettek, 's csak a' magános személyekhez szöλλő levelek küldethettek el minden akadályoztatás nélkül. A' közönséges kassákban találtatott pénz mind elvétellett 15 lovakkal egygyütt. A' Magistratus is mindjárt által adni kéntelenítettett 55,000 Reálokat, mellyekkel az, sóért, a' Státus' kassájának tartozott; 's minthogy a' Magistratusnak kész pénze nem volt, a' Magistraturalis tisztek közzül öt leggazdagabbak kéntelenítettettek, miút kölcsönt, kifizetni. Minden foglyok szabadon bocsátattak. Minden Parochiális Ekklesiákba Junták gyűjtettek össze, hogy egy közönséges Juntának tartására. Közöket váloszasanak; 's mindentüvé Constituzionális Alkádok (tisztviselők) tételtek-be. —

„Febr. 5-dikén a' Cortesek' Constitúziója proklamáltatott; 6-dikén megesküdni kéntelenítettettek reá az Alkádok és egyéb Magistratusok. Egyszersmind oly paran-

csolat tétetett közönséggé, hogy mindenek legkisebb külömbég nélkül oly zöld és veres színű kokárdákat szurjanak fel kalapjokra, milyent a' Nemzeti Ármáda hordoz; és hogy a' 18 és 32 esztendőök között lévő idejű férjfiak, kik a' fegyverhordozásra alkalmasok, a' Gibraltári „Nemes polgárok“ lógerjébe szálljanak-ki. — Egy más hirdetése által szabadságot engedett ezen Insurgens Ármáda minden nemzethéli kereskedőknek arra, hogy 12 per Cent vámfizetésért minden gyapott műszerzeményeket, oda, hol insurgensek lesznek, bevihessenek; a' dohányért fizetendő vám egy fontól egy Reálra szállítottatott-le, s megígértetett, hogy minden egyéb adózások lejjebb szállítottatnak. Több efféle kecsegtető ígéretek is tétettek.

„Algesirasba való megérkezésének első napján 1500 portzió kenyéret vettek el az insurgensek, az után pedig minden napra 3000 portzió kenyéret s ugyanannyi embernek kívántató húst, pálinkát, bort, s riskását parancsoltak adatatni, vagy a' bévét szollás módja szerint, requiráltak.

„Februar. 7-dikének reggeléig ült itt ezen kicsapkodó sereg, s mihelyest ez innét eltávozott, a' Kir. tisztiek a' magok hivataljaikba azonnal ismét vissza léptek. A' kenyérportziók, mellyeket a' vendégek megettek 50,000 Reálokra teltek. Az egésségre ügyelő Junta' kassájából elvették 45,000 Reálokat; a' vámházakból is 30,000-ret, de a' mellyekből az ott talált confiskált portékákat is elvették. Ide járulnak még azon 55,000 Reálok, mellyeket legelőbb is a' Magistrátustól felcsikortak vala. Hasonlóképpen kicsikortak Morillo nevű kereskedőtől 10,000, Micianótól 1000, s a' közönséges jövedelem Gazdasági hivatalától is 10,000 Reálokat.

Mind özsze valami 30,000 Piasterekre telhet a' summa, mellyet innét, minden itt talált munitzióval egyetemben, magokkal elvittek. —

„A' katona tisztii karok az insurgenseknek közelgetésekor már eltávoztak volt innét. —

„Az alatt, míg az insurgensek Algesirasban a' másébből ekképpen gazdálkodtak, Malagában is nem kevés félelem uralkodott, minthogy lázzasztó proklamációk raggattattak-ki az uczákra, még pedig oly fenyegetődzéssel, hogy halállal való büntetés alatt senki le ne merje szaggatni. — Ellenben a' Malagai Kormányozó Don-Caro is intézett a' lakosokhoz egy proklamációt, melyben a' lakosoknak szemek' elejébe terjeszti, hogy miképpen gazdálkodtak Algesirasban az insurgensek, s hogy ők is mit várhatnak, ha mint ellenségeiket, úgy nem fogadják ezen pártos csoportokat.“

A' Renommée és az Aristarque nevű Párisi Ujságlevelék Mártzius' 14-dikén, mint ők erősítik, Madridból Febr. 23-dikán indult levelek után, ezeket közlik: — „Rigo, az alatt míg a' maga Algesirasba és Malagába való kicsapásait tette, a' Farnese nevű lovas Regéméntnek, az Amerikai Koronának, s a' Spanyol Ország' nevűnek, mellyekből a' S. Rochi Lóger állott, hozzá lett pártolások által, a' maga erejét 5000 emberre szaporította; az ő Malaga felé tett útjában, előbb Esteponánál, azután Marbelliánál, s megazután a' Malagai külső városokban Odonel ellen történt összecsapásai mind néki voltak kedvezők, minthogy nemcsak a' Generális Odonel' osztályát, hanem a' Grenadai Fő Kapitány által ellene Antequeránál összegyűjtetett seregeket is megfutamtatta, melly után az ő Grenada városába való bemenetelét már Febr.

21-dikén várták. Rigo a' hol megfordul, a' Constitutiót mindenütt proklamáltatja, s új tisztviselőket teszen-bé, s t. — Ugyan ezen Ujságlevelek azok, mellyek szerént megvalóságosult az, hogy Generális Francisco Espoz y Mina (annak a' Minának, a' kit Meksikóban meglöttek attya' testvére), Navarrába (nem Arragoniába, mint közelébbi levelünkben egy helyen hibásan említettük), be- ment. Csupán csak egy Adjutánsa kísérte, kívül Párisból 80 órányi idő alatt érkezett Bayonnéig, a' honnét valamely idegen nevezet alatt lopta- be magát Spanyol Országba. — Mások, mint feljebb irtuk, nem így beszélnék felőle. —

Egyéb Párisi Ujságlevelek, mellyek hasonlóképpen Mártzius 4-dikén indultak, semmi Ujságot nem irnak ezen Spanyol revoluzióról. A' mit irnak, abba is egy- egyik ellene mond a' másoknak; minthogy egyikük az Országlószék', másik (az in- surgensek' részén lévőknek fogja pártját. Abban, hogy Rigo és Odonel között, Ve- jertől fogva Malagáig három vere- kedés történt, mind két részén lévő tu- dósítók megegyeznek, tudniillik, elő- szőr Febr. 17-dikén Esteponánál, a' má- sodik Marbellánál 18-dikén, a' harmadik pedig Malagában 19-dikén: csak abba különböznek, hogy a' Királyi részen lé- vő írók Odonelnek, az insurgenseknek kedvezők pedig ezeknek tulajdonitják a' győzedelmet.

A' Kadiksból érkezett tudósítások Fe- bruarius' 19-dikéig történt dolgokról be- széltek. Ezek szerént ott mostanság sem- mi nevezetes Ujság nem történt, azon kívül, hogy a' Királyi ágyuscasajkák na- ponként tüzeltek-be Leon szigetére, az új sánczoknak készítésében iparkodván gátolni az insurgenseket. — Kadiks

tehát még ekkor nem volt az insurgensek kezében.

Spanyol Amerika.

Bolivár, az Uj-Granadai hadi the- atrumról December' 11-dikén megérke- zett vala Venecuela' fő városába Angus- turába, és ott 8 Czikkelyekből álló Vég- zést hirdettetett-ki, mellynek summás fog- lalatja ennyiben áll: „Venecuela és Uj- Grenada egy özsze szövetkezett Státussá lesznek, Columbia Szabad Státusa' ne- vezete alatt. Egy új város építettik (a' Washington példája szerént) Bolívar nevezet alatt, és ez, Columbia' fő városa lesz.

December' 24-dikén ismét oda hagy- ta Bolívar Angusturát s vissza-útozott az ármádához. — Ugy látszik, hogy az- ólta hogy Bolívar Uj-Grenada' fő városát Santa-Fé-de-Bagotát elfoglalta, semmito- vábbi csatázások nem történtek az insur- gens és a' Királyi seregek közt.

Északi Amerika.

A' Britannus-Monitör szerént annak a' Vivés nevű Spanyol Generálisnak, kit az ő Királya a' Floridákat illető Ulti- matumokkal az Északi Amerikai Stá- tusokhoz küldött, hatalmat adott Ferdi- nandus Király, hogy a' Londoni Ud- varnak megegygyezésével a' Floridáknak általengedtetését illető Alkut ratifikálhas- sa, de a' következő két feltételek alatt: 1)szőr, hogy az Egygyesült Státusok es- merjék-meg a' Király által ezen Alkú előtt tétetett jószágajándékozásoknak igaz- ságos voltát — 2)szor, hogy az Egygye- sült Státusok ne engedjék-meg teljesség- gel, hogy az ő kikötőhelyeikben a' Déli

Amériikai insurgeneknek részére hadi készületek tétetessenek.

Nagy Brittania.

Az olyan embereknek összefogdosztatása, kikről azt gondolják, hogy a' Ministerek ellen való összeesküvésnek részesei volnának, még folytattatik. Azon istálónak birtokosa, hol az összeesküvés tagjai meglepettetek, az előszöri kikérdeztetés után elbocsátatott vala, de ismét elfogták 's azután el se' bocsátották, azért, hogy valami tanult azt a' vallást tették felöllé, hogy az összeesküvésnek Davidson nevü tagjával sokszor látták. Azon háznak, melyben Thistlewoodot megtalálták 's elfogták, Harris Erzsébet nevü tulajdonosát is bezárták, azért, hogy Thistlewoodot bezárván, mikor a' kolcsot kérték tölle minden féle fogások által huzta vonta a' dolgot. Thistlewood azonban menti ezen aszszonyt, azt erősítvén, hogy az összeesküvésből semmit se' tudott, 's ennyiben áll az egész nyilatkozatás, a' mit ezen összeesküvésről ezen vakmerő emberből mind eddig kihettek.

A' Király a' Parlamentum' két házaihoz Febr. 28-dikán egy Udvari Biztoság által eloszlato Jelest küldött, melly ott közönségesen felolvastatott. A' Jelestnek foglalata ennyiben áll: — „Ö Felsege a' Király nagyon sajnálja, hogy egészségének gyengesége miatt személyesen meg nem jelenhetett. Külömben vizsgálására szolgált volna ö Felsegének, ha ezen gyülés előtt maga személyesen kimutathatta volna azt a' fájdalommas érzékenységet, mellyet ö Felsegének szívében egy Fejedelemnek, a' nép, a' maga tulajdon, 's az egész nemzet atyának elvesztése felgerjesztett. Az ö Felsege

akarhatja az, hogy hialadék nélkül új Parlamentumot hivattasson össze; a' Státus' szolgálata 's egyéb közönséges tekintetek tanácsolják ö Felsegének, hogy így cselekedjék. Király ö Felsege megköszöni az alsó háznak, hogy ezen esztendőnek elejétől fogva egész addig, míg az új Parlamentum összehgyülhet, gondoskodtak a' Státus' szükségeire kívántató költségekről. A' Király mélyen érzi azon szolgálatokat, mellyeket a' két házak a' nemzetnek tettek. A' lázszasztó mesterkedéseknek meglétéért keservesen buslalkodván ö Kir. Felsege, egyszersmind nem tudja elegendőképpen magasztalni azt az állhatatosságot és bölcsességet, mellyeket a' Parlamentum az ezen mesterkedések ellen való eszközöknek elővétele által bebizonyított. Ha az elterjesztett rosz principiumoknak célzása és tárgya eránt még valamelly kételkedések fennállhattak volna, az utóbbi kegyetlen és vérszomjúzó összeesküvésnek felfedeztetése által ezeknek is egészszen el kellene oszlattatni. Már most telyes bizonyosságunk van arra, hogy melly igasságosok és melly szükségsek valának azon eszközök, mellyek a' birodalom' Constitúziójának fenntartathatásáért elő vétettek.“

Angliában egy darabig már most majd csak a' képviselők' választatásának historiája fogja az Ujságleveleket tölteni. Már kezdődik: — Francis Burdett a' Wesmünsteri Válosztókhoz irván, azt jóvallja nékiek, hogy az ö Lamb nevü Collegáját, a' kit ugyan ö egyéb eránt, mint embert nagyon becsüll, ne váloszták többé a' magok képviselőjökké, mert nem elég alkalmas arra, hogy a' Parlamentum' Radikális reformáltatásának oly buzgó barátjai helyett, milyenek a' Westmünsteri lakosok, képviselő lehessen. Igen lágymelegen fogja ezen ügynek pártját.

Végre kéri őket, hogy arra a' Hobhouse John Urra voksoljanak, a' ki éppen csak most a' Parlamentumnak eloszlásával szabadult-ki a' fogságból, melybe ez ötlet azért záratta vala, hogy egy irást adván-ki, meghívta a' népet: „Hogy az alsó ház tagjait gallerjaiknál fogva hányják-ki a' Parlamentum' házából.

Olasz Ország.

Romából Febr. 25-dikén: — „Az Anglus Király ö Felsege felesége ezen hónapnak elején Marsiliában hajóra ül-ven, Monacóhoz szállott-ki. Utját a' Rivierán Genuától fogva Livornóig, részint lóháton, részint eszéken, részint pedig szekeren, felettébb sok bajlódással tette. A' III-dik György Király haláláról való tudósítást Livornóban vette egy Kurir által, kit egygyik barátja (a' Tanácsosa, Brougham) küldött hozzá, melynek megértése után minden leveleinek aláírásiban Királyné nevezetét vett-fel, s ugyan ezzel nevezik azólta Udvarnokjai is. Livornóból kevés mulatás után, Florenczián által, a' hol csak lovakat változtatott, ide érkezett, s azon passussal jött-be ide, melynél fogva Frantzia Országba is befogadtatott, s a' melly az ö Udvari Dámájának Oldi Grófnének nevére van irat-va. A' Bonaparte Lucian palotájába szállott-be, mellyet egy hónapra fogadtatott-ki. Szállása előtt se' tisztelet-térvő strázsa nem áll, sem pedig a' Hannoverai Követ és az Anglus Közönséges Conzui nem voltak még eddig, vagy nem vette a' közönség észre, hogy Udvarlására mentek volna. Még a' Szent Atyánál se' volt megjelenése. Sok fő Anglusok, kik itt tartózkodtak, hirtelen visz-sza utoztak innét hazájokba.

Frantzia Ország.

Itt most legnagyobb figyelemmel várják, hogy a' kamarák elejébe terjesztett jóvallások, t. i. a' nyomtatási és személyes szabadságnak megszorítására 's a' Választási új törvényre nézve, miként fognak kiütni. Addig még Herczeg Decazes Minister volt, véle nem csak a' Liberalisok hanem az Ultra Royálisták is nagyon ellenkezők, kevés reménség volt hogy meg fognának erőssíttetni, hanem az ö kilépése 's Párisból lett eltávozásá, nagy változást okoztak az említett Royálisták hajlandóságán. Ugy mutatják, hogy a' Ministeriumhoz csatolták magokat, s legalább a' két első jóvallásoknak megerősíttetésekre fognak voksolni, ámbár azt is fél lehet tenni, hogy nagy változtatásokkal, mint már ezen tekintetben a' Pairek' kamarája példát adott, melly ugyan már megerősítette a' nyomtatási szabadságnak megszorítását illető jóvallást, de nagy változtatásokat tett rajta; melyekről más alkalmatossággal fogunk szólni. — A' legújabb tudósítások szerint a' Ministerium, a' Herczeg Decazes kilépése után tökéletesen összehozta magát a' jobb oldallal, melly szerint hát Külső Minister Pasquier eléggé betelyesítette azon szavait, mellyeket ö a' Pairek' kamarájában mostanság azon kérdésre adott: Hogy a' Ministerium azon két részrehajlások között, mellyekre a' Frantzia nemzet hasadva van, részrehajlás nélkül akarja-e magát ezen túl viselni? — „Nem, telyességgel nem, így felelt Pasquier, hanem részrehajlással, s az ö részrehajlása a' Monarchiai tudományokban, s Royálistai principiumokban fog állani.“

Herczeg Decazesnek eddig való életéről ily leírást olvasunk a' közönséges

Ievelekben: „Decazes Ilyés született a' Gironde departamentjében Libourne mellett Sz. Mártonban, 1781-ben. Különös kedvezésből Párisban a' Polytechnica Oskolában neveltetvén, onnét még nagyon ifjúkorában a' Bonaparte Lajos (a' Hollandiai volt Király) Udvarában, s azután a' Napoleon Anyjának Laetiziának főbb titoknoksági Cancelláriájában kapott hivatalt. Nem soká a' Párisi Alsó Itélőszéknél az Apellatoriumnál kapott szolgálatot. Bonaparténak Elbából lett visszajövele után is megtartotta ugyan ezen hivatalát, hanem a' mellett oly nagyon oltalmazta a' Király ügyét, hogy Bonaparte ötet azért hivatalától megfosztotta s Párisból hazájába számkivetésbe küldötte, hogy ott a' familiájánál felvigyázás alatt éljen. Ott is maradt mind addig, míg a' Waterlooi tüközetnek kimeneteléről és a' Bonaparte lemondásáról tudósittatván, ekkor ismét vissza tért Párisba, a' hol a' Király ötet az akkori Minister Fouché ajánlására Párisi Politziai Préfektussá nevezte. Az ő intézetei által történtek a' Labedoyere és Ney elfogattatások. Elkövetkezővén az az időpont, midőn Fouché is minden Minister Collegáival együtt elbocsáttattak, a' melly 1815-ben késő ősön történt, ekkor Gr. Decazest a' Herczeg Richelieu jóvállására Politziai Ministerré nevezte a' Király. Ekkor ő, hogy a' csendességnek megháborítójit annál inkább zabolán tarthassa egy törvényt kívánt s nyert is a' kamarától, a' melly neki s minden hozzátartozó Politziai Ágenseknek hatalmat adott arra, hogy mindeket, kik a' Királynak és a' Királyi Familia' tagjainak személye vagy méltósága, vagy is a' Státus' bátorsága ellen valamivel vádoltatnának, elfogathassák, s fogva tartathassák, a' nélkül, hogy őket az itélőszékeknek által adni köteleztessenek.

Először Lavelettenek elszökésekor keltek ki ellene a' Követek' kamarájának hatalmasabb tagjai, a' melly időtől fogva folytában nevedett a' véle való ellenkezés. A' Követek' kamarájának az Amnestiát illető tanácskozásának alkalmosságával nagyon kikelt Decazes a' Biztoságnak a' kivételeket illető vélekedése ellen, s a' midőn ötet a' Király, kinek bizodalmit nagyon megnyerte, Grófságra emelte, s a' Követek' kamaráját, mellyel Decazes már egészen össze vezett vala, eloszlatta. E' történt a' Királynak 1817-ben Sept. 5-dikén költ Rendelése által. A' mostani kamara még jobban ellene szegte magát mindenben, a' miben lehetett. Az Ultra és Liberális irók nyilvánogatták, hogy hagyja-el a' Ministerséget. Ezt ő meg is cselekedte mint Herczeg, és Londoni nagy rangú Követ.

Addig is, míg a' M. Kurir által az idén kiadandó Kalendárium, melyben az Uralkodó Házak törzsökösen eléadva lesznek, megkészülhetne s T. Olvasóinknak kezekhez küldtetne, ide teszszük most röviden egyéb közönséges Ujágglevelekből a' Frantzia Dynastiáról a' következő Jegyzést: „Az Uralkodó Bourbon Házban nem száll a' korona, aszszonyi ágra mind addig, míg a' férjfiú ágon valaki életben leszen. A' mostani egész törzsök Három Lineából áll. I-ső a' most országgló Linea. Ez áll: a' Királyból, ennek testvéreből, s ennek egy fjaból. A' Királynak nincsenek gyermekei. A' testvéröcsének (Monsieurnak, az Arteziai Grófnak) valának két fjai Angouleme és Berry Princzek. Már csak Angouleme van életben. De valamint Princz Berrynek fia gyermeke nem maradt, ugy Angoulemnek sincsenek gyermekei. Ezen három Föknek halálával tehát meg kell szünni a' most országgló

Lineának. A' II-dik, de már melleleg való Lineát teszi az Orleáni Ház, melynek fundálója volt I-ső Filep a' XIII-dik Lajos Király' fija. A' mostani Orleáni Hercegnak Lajos Filepnek már három fiai vagynak. A' III-dik, és így második melleleg való Lineát teszi, Bourbon Condé. Ebben csak az egy HenrikJósef Herceg van; született 1756-ban. Fiu örököse ennek sincs. — A' mi a' vér szerint való atyafiságot nézi, közelébb volnának a' Frantzia koronához ezen utóbb említett két melleleg, vagy oldalfélt való Lineáknál, a' Spanyol, a' Nápolyi, és a' Lukkai Bourbon Házak. De ezekről szükséges megjegyezni, hogy ezek örökre kiszorítottak a' Frantzia koronától. Ezek hárman teszik azt az Anjou házat, melyet a' XIV-dik Lajos fija V-dik Filep Spanyol Király fundált, és a' melly 1756-ban Apr. 13-dikán a' Frantzia thronusról a' maga és minden örökösei' nevekben lemondott, és XIV-dik Lajos kinyilatkoztatta, hogy az Anjou Ház a' Frantzia thronusról örökre kiszorítatva van.

Ujabb Ujságok.

Spanyol Ország. — Már a' GAZETTE-de-France is kétségenkívülvalónak írja lenni Generális Minának Navarrába lett benyomulását. Feljebb azt írjuk, hogy csak egy Adjutánsával érkezett-meg Bayonnéba: hanem ez ügy igazittatik-meg a' nevezett Gazetében a' Bayonnei levelek által, hogy ötöt az ő régi követőjének két számos Osztályai már előre várták, az egyik Bastan völgyében San Estebánban,

a' másik pedig Pamplonától nem meszsze. — Értésére esvén a' Guipuzkoai Fő kommandírozó Generálisnak Don Juan Carlos de Areizagának, kinek fő hadi szállása Tolosában van, a' Mina' beütése, azonnal nagy siettséggel összehgyűjtötte seregeit és a' Mina' plánumának semmivétételén iparkodott.

Az insurgens vezér Rigo' Malagai útjáról ma csak ennyi újabbat olvasunk, hogy ő Febr. 13-dikán Algesirásbba ismét bement, és hogy azon Kir. tisztviselők, kik az ő onnét való első eltávozása után hivataljaiknak folytatására visszatétettek vala, az ő második versbéli odaérkezése előtt ismét mind elfutottak Gibraltárra. — Algesirásból Febr. 15-dikén indult Rigo' útnak Malaga felé.

Az Anglus Ujságlevelek szerint Jan. 25-dikétől fogva Leon szigetén S. Fernandóban is adnak-ki egy Ujságot ily nevezet alatt: „A' Nemzeti Ármáda' Patrióta Ujsága.“ — Mint mondják a' hadi hajsereg' Admirálisának Don Antonio Ascala Galianónak egy unokaöcse is a' Redaktorok közt van. Az első darab' főbb tárgyai két hosszú előadások, mellyek közzül egygyikben azon okokat hordják fel az insurgensek, mellyek őket a' felkelésre indították; másikkban az addig történt dolgok beszéltetnek elő.

Austria. — Báró Beaulieu Péter János Cs. Kir. Fegyvertármester, a' Mária Therésia Katona Rendjének Nagykeresztese, s az 58-dik számú Gyalog Regementnek Tulajdonosa, 1819-ben December' 22-dikén Linczbén meghalálozott.

Száz forint Huszas pénzért adtak Váltó czedulában: —

Mártzius' 14-dikén 250 $\frac{1}{2}$ — 15-dikén 250 $\frac{1}{2}$ — 16-dikán 250 $\frac{1}{2}$ — forintot.

Redaktor: Páuczél Dániel; nyomtatja Hirschfeld Felix.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Tudományos Dolgok.

A Magyar Olvasó közönség mostanság e' következő nevezetes munkákkal részszerént mái gazdagított, rész szerént nem soká gazdagittatni fog:

„Historia Pragmatica Regni Hungariae, compendio proposita a Glycerio Spanyik, e Clericis Regularibus Scholarum piarum AA. LL. et Philosophiae Doctore, in Lyceo Episcopali Vaciensi Historiae Universalis et Pragmaticae Regni Hungariae Professore. Pestini Typis Joannis Thomae Trattner 1820.“

Tekintetes és Túlós Kereszturi Aloys Ur a Pesti Universitátsnál Historiát tanító Professor a' Közönséges Historiáról két kötetben lévő munkáját, Magyar Ország-nak Historiájával is szándékozik szaporítani, mellyet óhajtva várunk. — Nem különben T. T. Szombathy János Sárospataki Professor Urnak Magyar Ország' Rövid Historiáját, melly sok tekintetben figyelmetességet érdemel.

Notitiae praeliminaries ad Sylloge Decret. Comitium R. Hungariae — mellyek magával a' Syllogeval, és a' Monumenta veteris Legislationis Hungarica e-val a' Kovachich J. Miklós' munkáji.

„Egyházi Almanák, a' Helvécziai Vallástételt tartó Tul a' Dunai Fő Tiszteletű Superintendencia számára, az 1820-dik esztendőre készítette Tóth Dániel Lakszakállosi Ref. Prédikátor. Pesten Trattner János Tamás betűivel.“

A Magyar Törvény Historiája, mellyet néhai Királyi Tanácsos Kelemen Imre Urnak, a' Pesti Királyi Fő Oskoláknál Magyar Törvény volt Tanítójának, 's több T. N. Vármegyék Tábla Birájának előadása szerént magyar nyelven

közreboicsátott Nagy-Jeszenei Jeszenszky Miklós Ts. Ns. Pest Vármegyének Esküttje. Pesten Trattner János Tamás betűivel. 1820.

Az ára 2 forint Váltó Czédulában az Előfizetőknek.

„Magyar példa beszédek, és jeles mondasok. Öszveszedte, és megvilágostotta Dugonics András Királyi Oktató I. és II. Rész. Szegeden Nyomtattatott GrünOrbán betűivel és költségével. 1820.

Mindjárt a' Könyv elején meglepi az Olvasót a' boldogult Dugonics Urnak rövid életírása, melyben mint Tanítónak és Író-nak érdemei ámbár szépen vannak rajzolva: de a' jövődöbéli bővebb életíró ezeken kívül még sokat fog találni, a' mit a' Haza Dugonicsról kedvesen olvasson. Azt mindazáltal már most sok érdemes Tanítványai részvevő szívvel fogják halani, hogy Tiszt. Dugonics András Urnak az ő Hazájábjai, a' lelkes Szegediek, Emlékeztető jelet szándékoznak állítani, 's őtet szülő földén élelejtéhetlenné tenni. Hogy ezen Emléklej annál díszesebb lehessen, és egyszersmind a' Magyar Nemzetnek a' Tudósok eránt való tiszteletét is ditsóittse, meghivnak másokat is, kiváltképpen háladatos jó Tanítványait, hogy ezen alkotmányban részt venni ne terheltessenek. Az adakozásokat Szegeden T. T. Bene Antal Ur Nemes Csongrád Vármegyének Fő Jegyzője, és Vedres István Ur, Szabad Kir. Szeged Városának Inzsenörje szedik be, 's a' szándékba vett Alkotmányt is ők igazgatják. Pesten Ts. Horváth István Ur, és a' Hazai Tudósítá-sok kiadója meg van kéretve az efféle segedelmeknek általvevésére, és Szegedre küldésére. A' mit egész készséggel fog-nak tellyesíteni. —